

Socialdepartementet
Enheten för upphandlingsrätt
103 33 Stockholm

Er referens S2013/9124/RU

REMISSYTTRANDE

Stockholm 2014-01-27

Förslag om ändrade regler om direktupphandling

Svenska Teknik&Designföretagen (STD-företagen) är en bransch- och arbetsgivarorganisation för arkitekt- och teknikkonsultföretag. STD-företagen samlar ca 710 företag med 35.000 medarbetare. STD-företagen lämnar härmed remissyttrande över Socialdepartementets promemoria ”Förslag om ändrade regler om direktupphandling”.

Sammanfattning

- STD-företagen delar promemorians förslag att direktupphandlingsgränsen ska fastställas till en procentandel av tröskelvärdet, vilken för tjänster som upphandlas under LOU ska vara 32 procent.
- Direktupphandlingar över 300.000 kronor bör annonseras, i vart fall på den upphandlande myndighetens hemsida.
- STD-företagen välkomnar att det införs en dokumentationsplikt för direktupphandlingar över 100.000 kronor men anser att det också bör fastställas vad dokumentationsplikten ska omfatta.
- STD-företagen delar promemorians förslag om att det ska bli obligatoriskt för upphandlande myndigheter att anta riktlinjer för direktupphandlingar.
- En utvärdering av den höjda direktupphandlingsgränsen bör också innefatta en bedömning av vilken inverkan höjningen har haft på företagens förutsättningar att göra affärer.
- De grundläggande principerna ska oförändrat fortsätta gälla för direktupphandlingar.

Annonsering av direktupphandlingar över ett visst värde

STD-företagen anser att upphandlingar över 300.000 kronor ska annonseras. Företagen får annars inte reda på att upphandlingarna genomförs och kan då inte heller delta i upphandlingarna. Särskilt viktigt är detta för mindre företag. Annonsering motverkar att det endast blir de företag som redan har etablerade relationer med en upphandlande myndighet/enhet som får möjlighet att lämna anbud. Det borde vara tillräckligt att annonsering sker på den upphandlande myndighetens hemsida.

Dokumentationsplikt

Promemorian och utredningen anser att det ska införas en dokumentationsplikt för upphandlingar över 100.000 kronor. Dokumentationsplikten motiveras bl a av ett behov av att i efterhand följa hur upphandlingen gått till när gränsen höjs.

STD-företagen instämmer med detta men menar också att dokumentationsplikten motiveras av att det saknas en analys av vilka effekter höjningen får för marknaden och företagens förutsättningar. Promemorian föreslår att dokumentationsplikten i lagtext ska uttryckas som att *"En upphandlande myndighet ska anteckna skälen för sina beslut och annat av betydelse vid upphandlingen om upphandlingens värde överstiger 100.000 kronor"*.

Dokumentationspliktens räckvidd är för oklart uttryckt för att bestämmelsen ska få *avsedd effekt*. I vart fall bör de viktigaste parametrarna uttryckas i lagtext (*jmf SOU 2013:12, s 279-280*). Promemorians skäl för att dokumentationsplikten inte ska vara sanktionerad är bl a att många myndigheter redan idag dokumenterar skälen för sina beslut. STD-företagen noterar särskilt i detta sammanhang att *Riksrevisionens erfarenhet* är att många myndigheter idag har *svårt att tillämpa direktupphandling på ett korrekt sätt (s. 14)*. Detta betyder att det finns ett klart behov av en tydlig dokumentationsplikt som även är sanktionerad.

Utvärdering av en höjd direktupphandlingsgräns

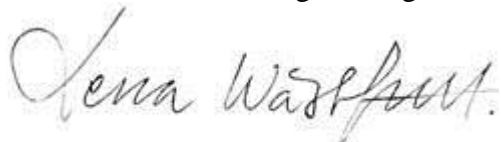
Promemorian påtalar att den utvärdering som ska göras av den höjda direktupphandlingsgränsen efter tre år ska omfatta hur transaktionskostnaderna har påverkats hos upphandlande myndigheter/enheter och leverantörer samt hur den har påverkat konkurrensen. STD-företagen instämmer med detta men vill betona att det också är viktigt att utvärderingen omfattar hur företagens förutsättningar för att göra affärer påverkas av den höjda direktupphandlingsgränsen.

Tillämpning av de grundläggande principerna på direktupphandlingar

Upphandlingsutredningen föreslog att de grundläggande principernas tillämpning på bl a direktupphandlingar ska ses över inför genomförandet av de kommande upphandlingsdirektiven. Promemorian nämner att svensk upphandlingslagstiftning idag till viss del innehåller en överimplementering och att de grundläggande principerna i realiteten inte kan beaktas på samma sätt i direktupphandlingar. STD-företagen betonar att det är av yttersta vikt att de grundläggande principerna även fortsättningsvis gäller fullt ut för direktupphandlingar. De är en garant för att bibehålla god konkurrens och för att skattemedel hanteras varsamt.

I övrigt hänvisar vi till vårt remissyttrande över Upphandlingsutredningens slutbetänkande *"Goda affärer – en strategi för hållbar offentlig upphandling (SOU 2013:12)"*, Bilaga 1.

Svenska Teknik&Designföretagen

Lena Wästfelt
vd

Pernilla Samuelsson
Affärsjurist